

Página principal > Encontrar un profesional del Derecho > Tipos de profesiones jurídicas

Teisinių profesijų rūšys

Eslovenija

Šiame puslapyje pateikiama teisininkų profesijų Slovėnijoje apžvalga.

Teisinių profesijų organizacinė sistema

Teisinių profesijos

Teisės mokslinį laipsnį universitete įgijęs arba teisės mokslus pagal pirmą ir antrą Bolonijos ciklą baigęs asmuo Slovėnijos Respublikos teisingumo sistemoje gali verstis įvairiomis teisininko profesijomis – teisėju, prokuroru, valstybės advokatu, advokatu ir notaro.

Prokurorai

Veiklos organizavimas

Pagal Slovėnijos Respublikos Konstitucijos 135 straipsnį valstybės prokurorai (slovėn. k. *državni tožilci*) **pateikia bei palaiko baudžiamąjį kaltinimą** ir turi **kitus įstatymais suteiktus įgaliojimus**. Jų įgaliojimai ir veiklos organizavimas iš esmės nustatyti Valstybės prokuratūros įstatyme (*Zakon o državnem tožilstvu*) ir Baudžiamojo proceso įstatyme (*Zakon o kazenskem postopku*).

Slovėnijoje iš viso yra **11 apygardų valstybės prokuratūrų** (*okrožno državno tožilstvo*) (Celėje, Koperyje, Kranyje, Krške, Liublianoje, Maribore, Murska Sobotoje, Nova Goricoje, Novo Meste, Ptujyje, Sloven Gradece), **Specializuotoji valstybės prokuratūra** (*Specializirano državno tožilstvo*), veikianti visoje šalies teritorijoje, ir **Aukščiausioji valstybės prokuratūra** (*Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije*) Liublianoje.

Specializuotoji prokuratūra įgaliota patraukti baudžiamojon atsakomybėn už tokias nusikalstamas veikas tokiose srityse kaip organizuotas įprastas ir ekonominis nusikalstamumas, terorizmas, korupcija, taip pat už kitas nusikalstamas veikas, kurių baudžiamajam persekiojimui reikalingi specialiai veikiantys ir parengti valstybės prokurorai. **Ypatingųjų įgaliojimų pareigūnų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo departamentas** (*Odelek za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili*) veikia kaip nepriklausomas šios prokuratūros padalinys. Šiame **specialiųjų tyrimų departamente** dirbantys prokurorai įgalioti patraukti baudžiamojon atsakomybėn nusikaltusius policijos pareigūnus, policijos įgaliojimų turinčius vidaus reikalų įstaigų pareigūnus, karo policijos pareigūnus, Gynybos ministerijos žvalgybos ir saugumo tarnybų pareigūnus ir Slovėnijos žvalgybos ir saugumo agentūros pareigūnus. Jie taip pat konsultuoja departamente dirbančius policijos pareigūnus.

Aukščiausioji valstybės prokuratūra yra aukščiausia šalies prokuratūrų sistemos pakopa, kurioje dirba:

vyriausieji valstybės prokurorai (*vrhovni državni tožilci*) ir vyresnieji valstybės prokurorai (*višji državni tožilci*),

laikinieji arba laikinus įgaliojimus turintys valstybės prokurorai.

Slovėnijos aukštesniųjų teismų (*višja sodišča*) nagrinėjamos apeliacinės bylos vyresnieji valstybės prokurorai palaiko apeliacinius skundus. Slovėnijos Respublikos Aukščiausiąjame Teisme (*Vrhovno sodišče Republike Slovenije*) nagrinėjamos bylos dėl išimtinį teisminės gynybos priemonių baudžiamosios, civilinės ir administracinės teisės srityse patenka į vyriausiųjų valstybės prokurorų kompetenciją.

Aukščiausiąją valstybės prokuratūrą sudaro:

trys skyriai (baudžiamosios teisės skyrius (*kazenski oddelek*), civilinių ir administracinių bylų skyrius (*civilno-upravni oddelek*) bei mokymo ir ekspertų priežiūros skyrius (*oddelek za izobraževanje in strokovni nadzor*)),

Ekspertų informacijos centras (*Strokovno informacijski center*), kuris, be kita ko, organizuoja ekspertų konsultacijas mokesčių, finansų, apskaitos ir kitų sričių klausimais, kurios svarbios sklandžiam prokurorų darbui ir kurios užtikrina, kad informacinė pagalba valstybės prokurorų įstaigoms būtų pažangi, nuosekli ir veiksminga.

Funkcijos ir pareigos

Pagrindinė valstybės prokurorų funkcija ir pareiga – vykdyti nusikaltėlių baudžiamąjį persekiojimą. Valstybės prokurorai:

ima reikiamų veiksmų, kad būtų išaiškinti nusikaltimai, surasti nusikaltėliai, taip pat teikia policijai konsultacijas ikiteisminio tyrimo laikotarpiu, per kurį policija veikia nepriklausomai nuo valstybės prokuratūros;

pateikia prašymą pradėti tyrimą;

pateikia ir palaiko kaltinimus bylą nagrinėjančiame teisme ir

pateikia apeliacinį skundą dėl negalutinio teismo sprendimo ir prašo taikyti išimtinės teisminės gynybos priemones galutinį teismo sprendimą atžvilgiu

(**apeliacinį skundą** dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo baudžiamajoje byloje pateikia valstybės prokuroras, pareiškęs kaltinimus pirmosios instancijos teisme, o prašymą taikyti išimtinės teisminės gynybos priemones teikia vyriausieji valstybės prokurorai).

Pagal taikytinus baudžiamosios teisės aktus valstybės prokurorai tam tikrais atvejais tirdami nusikalstamo susivienijimo formas gali pasirinkti kitas, ne baudžiamojo persekiojimo, priemones. Pirmą, tai gali būti bylos perkvalifikavimas į susitarimo procedūrą ir laikinas baudžiamojo persekiojimo sustabdymas, su sąlyga, kad įtariamasis laikosi prokuroro nustatytų elgesio taisyklių ir vykdo jo nurodymus. Jeigu susitarimas arba laikinas baudžiamojo persekiojimo sustabdymas duoda teigiamų rezultatų, valstybės prokuroras gali nepareikšti kaltinimų, t. y. byla išsprendžiama neteisminiu susitarimu. Be to, valstybės prokuroras gali siūlyti teismui priimti nutartį dėl bausmės, kuria kaltinamajam paskiriama tam tikra siūloma bausmė ar kita priemonė be teismo posėdžio. Aukščiausioji valstybės prokuratūra taip pat vykdo **su materialine baudžiamąja teise nesusijusias funkcijas**. Vieno iš trijų Aukščiausiosios valstybės prokuratūros skyrių – Civilinių ir administracinių bylų skyriaus – vyriausieji prokurorai gali **teisėtumo apsaugos pagrindais** (*zahteva za varstvo zakonitosti*) apskųsti apeliacinės instancijos teismo sprendimą, priimtą ginčo, ne ginčo teise ir kitose civilinėse bylose. Būtina prašymo taikyti tokią išimtinę teisį gynybos priemonę sąlyga yra **viešojo intereso apsauga, o ji gali nustatyti** tik vyriausiasis valstybės prokuroras. Bylos šalys skundo teisėtumo apsaugos pagrindais pateikti negali.

Teisėjai

Veiklos organizavimas

Profesionalūs teisėjai ir neprofesionalūs teisėjai

Teisėjų (*sodniki*) statusas reglamentuojamas Slovėnijos Respublikos Konstitucijos 125–134 straipsniuose ir Teismų tarnybos įstatyme (*Zakon o sodniški službi*). Teisėjai yra pareigūnai, renkami Nacionalinio Susirinkimo (*Državni zbor*) Teismų tarybos (*Sodni svet*) teikimu. Teisėjo pareigybė yra nuolatinė, o amžiaus apribojimai ir rinkimo sąlygos nustatytos įstatymais.

Teisėju gali būti išrinktas asmuo, atitinkantis šiuos bendruosius reikalavimus:

yra Slovėnijos pilietis ir puikiai moka slovėnų kalbą;

yra teisnus ir veiksnus ir geros bendros sveikatos būklės;

yra ne jaunesnis kaip 30 metų;

turi Slovėnijos universitete įgytą teisininko mokslinį laipsnį arba teisės bakalauro (UN) ir teisės magistro mokslinį laipsnį arba jam prilyginamą teisės mokslinį laipsnį, įgytą užsienyje ir patvirtintą užsienio kvalifikaciniu pažymėjimu su pridėta nuomone dėl kvalifikacijos arba sprendimu, kuriuo kvalifikacija pripažįstama įdarbinimo tikslu, arba pripažinimo pažymėjimu (*odločba o nostrifikaciji*);

yra išlaikęs valstybinį teisės egzaminą;

nėra pripažintas padaręs nusikalstamą veiką;

jo atžvilgiu nėra priimtas galutinis kaltinamasis aktas arba, atsižvelgiant į kaltinimą, iškelta byla dėl nusikalstamos veikos, dėl kurios baudžiamasis procesas pradedamas *ex officio*.

Pasibaigus kadencijai, teisėjai, kurie priėmė sprendimą ar nuosprendį tyrimo ar teismo procesu metu, kai priimtu sprendimu buvo pažeistos pagrindinės žmogaus teisės ir laisvės, nebeatitinka teisėjams taikomų rinkimo sąlygų.

Teisėjai turi valstybės pareigūnų statusą ir eidami savo pareigas privalo laikytis Konstitucijos ir įstatymų. Teisėjo pareigos nesuderinamos su pareigomis kitose valstybės valdžios institucijose, savivaldos institucijose ar politinėse partijose ar kitomis įstatymuose nustatytais pareigomis ar veiklos rūšimis.

Profesinio rengimo etapu teisėjai specializacijos nesirenka. Teisės sritis, kurioje dirba teisėjas, nustatoma organizuojant konkretaus teismo veiklą – skirtingų tipų ginčams spręsti teisme įsteigiami įvairių teisės šakų skyriai, į kuriuos teisėjai skiriami vadovaujantis metine teismo veiklos programa. Dėl teisėjo skyrimo į aukštesnės pareigas ar aukštesnio rango suteikimo sprendžia Slovėnijos Respublikos Teismų taryba. Teismų taryba taip pat teikia Nacionaliniam Susirinkimui pasiūlymą dėl teisėjo atleidimo iš pareigų, jei vykdydamas savo pareigas jis pažeidžia Konstituciją, sunkiai pažeidžia įstatymus arba piktnaudžiaudamas teisėjo padėtimi įvykdo tyčinę nusikalstamą veiką. Teisėjų paaukštinimo tvarka nustatyta Slovėnijos teismų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Yra apylinkės teismo teisėjai (*okrajni sodniki*), apygardos teismo teisėjai (*okrožni sodniki*), aukštesniojo teismo teisėjai (*višji sodniki*) ir Aukščiausiojo Teismo teisėjai (*vrhovni sodniki*).

Teisėjai susibūrę į Slovėnijos teisėjų asociaciją, kuri priklauso Tarptautinei teisėjų asociacijai. Asociacijos narystė yra savanoriška.

Teisėjų kolegijų nariai gali būti ir **profesionalūs teisėjai** (*poklicni sodniki*), ir **neprofesionalūs teisėjai** (*sodniki porotniki*). Kai pagal įstatymą nagrinėti byla turi teisėjų kolegiją, kolegiją sudaro profesionalus teisėjas, kuris yra kolegijos pirmininkas, ir du neprofesionalūs teisėjai, jeigu įstatymais nenustatyta kitaip. Kai pagal įstatymą nagrinėti byla turi penkių teisėjų kolegiją, kolegiją sudaro profesionalus teisėjas, kuris yra kolegijos pirmininkas, dar vienas profesionalus teisėjas ir trys neprofesionalūs teisėjai, kurie yra kolegijos nariai, jeigu įstatymais nenustatyta kitaip. Bet kuris ne jaunesnis kaip 30 metų Slovėnijos Respublikos pilietis, kuris nėra galutiniu teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs nusikalstamą veiką, dėl kurios baudžiamasis procesas pradedamas *ex officio*, ir kuris yra tinkamo būdo ir geros bendros sveikatos būklės teisėjo pareigoms, be to, puikiai moka slovėnų kalbą. Neprofesionalių teisėjų kadencija yra penkeri metai, ir jie gali būti skiriami kitai kadencijai. Aukštesniojo teismo pirmininkas skiria ir atleidžia apygardos teismų, kurie priklauso to aukštesniojo teismo jurisdikcijai, neprofesionalius teisėjus.

Slovėnijos Respublikos Teismų taryba

Slovėnijos Respublikos Teismų taryba (*Sodni svet RS*) yra centrinė institucija, atsakinga už teisėjų profesinę veiklą.

Teismų tarybą sudaro 11 narių.

Penkis narius renka Nacionalinis Susirinkimas Slovėnijos Respublikos Prezidento teikimu iš universiteto teisės profesorių, advokatų ir teisininkų, o šeši nariai renkami iš visą darbo dieną dirbančių teisėjų pasiūlytų asmenų. Tarybos nariai iš savo narių išsirenka pirmininką.

Teismų taryba turi tokius įgaliojimus:

Teismų taryba turi tokius įgaliojimus, taikant teismų ir teismų tarnybos veiklą reglamentuojančias taisykles:

1. dėl teisėjų, teismų pirmininkų ir pirmininko pavaduotojų atrankos, skyrimo ir atleidimo:

pateikti preliminarį nuomonę per Aukščiausiojo Teismo pirmininko skyrimo procedūrą,

siūlyti Nacionalinio Susirinkimo kandidatus į Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas,

skirti ir atleisti teismų pirmininkus ir pirmininko pavaduotojus, išskyrus Aukščiausiojo Teismo pirmininką,

atrinkti kandidatus į teisėjų pareigas,

teikti Nacionaliniam Susirinkimui kandidatūras į teisėjų pareigas,

skirti teisėjus į teisėjų pareigas,

pateikti pagrįstą nuomonę per Aukščiausiojo Teismo pirmininko atleidimo procedūrą,

informuoti Nacionalinį Susirinkimą apie galutinį teisėjo apkaltinamąjį nuosprendį,

siūlyti Nacionaliniam Susirinkimui atleisti teisėją,

priimti deklaratyvaus pobūdžio sprendimus, kuriais baigiamas teisėjo pareigų arba teisėjo tarnybos vykdymas;

2. dėl kitų personalo klausimų, susijusių su teisėjais, kai priimamas sprendimas dėl:

netinkamumo eiti teisėjo pareigas,

dėl aukštesnės teisėjo kategorijos suteikimo,

greitesnio rango pakėlimo, skyrimo į vyresniojo teisėjo (*svetnik*) pareigas ar vyriausiojo teisėjo statuso suteikimo,

išimtinio paaukštinimo suteikiant aukščiausią teisėjo kategoriją,

patvirtinimo, kad teisėjas yra netinkamas vykdyti teisėjo tarnybą,

pasiūlymo, kad teisėjas, manantis, kad jo nepriklausomumas koku nors būdu paveiktas, ištaisytyt pažeidimą,

skundų dėl sprendimo perkelti ar paskirti į tam tikras teisėjo pareigas, suteikti teisėjo kategoriją ar skirti į vyresniojo teisėjo pareigas arba dėl sprendimo

suteikti tam tikrą rangą,

teisėjų perkėlimo,

teisėjo skyrimo į Slovėnijos Respublikos Konstitucinį Teismą, Aukščiausiąjį Teismą, Aukštąjį teismą, apygardos teismo specializuotą departamentą, Teismų

tarnybos specialiąją tarnybą, Teisėjų mokymo centrą arba – sudėtingesnėms techninėms užduotims – į ministeriją,

atleidimo nuo teisėjo tarnybos vykdymo,

stipendijų teisėjams skyrimo;

3. dėl drausminių procedūrų:

skirti drausmės priežiūros institucijas,

teikti pasiūlymą pradėti drausminę procedūrą teisėjo atžvilgiu,

vykdyti teisėjui skirtą drausminę nuobaudą, jeigu pagal teisėjo tarnybą reglamentuojančius įstatymus jam buvo nustatyta drausminė nuobauda: paaukštinimo

pareigose sustabdymas, darbo užmokesčio sumažinimas arba perkėlimas į kitą teismą,

nuspręsti dėl Aukščiausiojo Teismo Pirmininko laikino atleidimo iš teisėjo tarnybos,

nuspręsti dėl apeliacinio skundo, kuriuo apskundžiamas Aukščiausiojo Teismo Pirmininko sprendimas laikinai atleisti teisėją iš teisėjo tarnybos;

4. kitų užduočių:

nustatyti kandidatų į teisėjo pareigas atrankos kriterijus, atsižvelgus į ministro nuomonę ir teisėjų veiklos kokybės vertinimo kriterijus, pagal kuriuos įvertinamas jų tinkamumas pareigoms,

priimti teisėjų etikos kodeksą,

skirti Etikos ir sąžiningumo komisijos (*Komisija za etiko in integriteto*) narius,

priimti personalo tarybos narių rinkimų ir rinkimų organizavimo tvarkos instrukcijas,

patvirtinti korupcijos poveikio teismams ir rizikos nustatymo bei valdymo politiką ir stebėti jos įgyvendinimą,

pateikti preliminarą nuomonę dėl teismo skyrių etatų planų,

pateikti preliminarą nuomonę per kiekvieno teismo teisėjų darbo vietų skaičiaus nustatymo procedūrą,

pateikti nuomonę dėl Aukščiausiojo Teismo teismų veiksmingumo ir efektyvumo ataskaitos ir dėl teismų finansinio plano,

pateikti nuomonę Nacionaliniam Susirinkimui ir ministerijai dėl teismų ir teisėjų tarnybą reglamentuojančių įstatymų,

paprašyti pradėti nuostatų konstitucingumo ir teisėtumo peržiūros procedūrą, jeigu jomis pažeidžiamas teisminių institucijų konstitucinis statusas arba konstitucinės teisės,

teikti pagrįstus prašymus gauti procesų konkrečiais atvejais apžvalgą,

pateikti nuomonę dėl sprendimo dėl įkalinimo arba baudžiamojo proceso inicijavimo.

Jeigu įstatymais arba darbo tvarkos taisyklėmis nenustatyta kitaip, Teismų taryba priima sprendimus viešu balsavimu ir visų savo narių balsų dauguma.

Teismų taryba **sprendimus** dviejų trečdalių visų savo narių balsų dauguma priima šiais atvejais:

teikiant pasiūlymus teisėjų rinkimams,

skiriant teisėjus ir paaukštinant juos pareigose,

skiriant ir atleidžiant teismo pirmininkus ir jų pavaduotojus,

suteikiant teisėjams tam tikrą rangą,

nagrinėjant skundus dėl perkėlimo ar paskyrimo į teisėjo pareigas, teisėjo kategorijos ar vyresniojo teisėjo statuso suteikimo,

nagrinėjant skundus dėl sprendimo suteikti tam tikrą rangą,

teikiant pasiūlymus atleisti teisėjus,

patvirtinant, kad teisėjas yra netinkamas vykdyti teisėjo tarnybą,

nustatant kandidatų į teisėjo pareigas atrankos kriterijus,

nustatant teisėjų veiklos kokybės vertinimo kriterijus,

vykdant kitas įstatymų nustatytas užduotis.

Teismų taryba, vadovaudamasi savo darbo tvarkos taisyklėmis, gali dviejų trečdalių savo narių balsų dauguma priimti sprendimus kitais klausimais.

Advokatai

Slovėnijos Respublikos Konstitucijos 137 straipsnyje nustatyta, kad **advokatūra** (*odvetništvo*) yra savarankiška nepriklausoma teisingumo sistemos tarnyba, kurios veikla reguliuojama įstatymais. Advokatūros įstatyme (*Zakon o odvetništvu*) nustatyta, kad vykdydami savo pareigas advokatai teikia teisines konsultacijas, atstovauja šalims ir gina jas teismuose ir kitose valstybės institucijose, rengia dokumentus ir atstovauja šalims jų teisiniuose santykiuose. Tik advokatas gali atstovauti šaliai teisme už užmokestį. Tam tikrais atvejais tai gali būti advokato padėjėjas.

Advokatu gali būti asmuo, kuris atitinka šiuos reikalavimus:

yra Slovėnijos pilietis;

yra veiksnus;

turi toliau nurodytą Slovėnijos universitete įgytą mokslinį laipsnį arba jam prilyginamą užsienyje įgytą mokslinį laipsnį, pripažintą pagal išsilavinimo pripažinimo ir vertinimo įstatymą;

universitetinį teisininko laipsnį,

teisės bakalauro (UN) ir magistro laipsnius,

teisės magistro laipsnį pagal antrojo Bolonijos ciklo magistro studijų programą;

yra išlaikęs valstybinį teisės egzaminą;

yra ketverius metus išdirbęs kaip teisininkas su universitetiniu išsilavinimu, bent vienus iš jų – išlaikęs valstybinį teisės egzaminą – advokato biure, advokatų kontoroje, teisme, valstybės prokuratūroje, valstybės advokato biure ar notariate pagal įprastus darbo santykius remiantis visos darbo dienos darbo sutartimi; puikiai moka slovėnų kalbą;

kelia pasitikėjimą kaip advokatas;

turi reikiamą įrangą ir patalpas verstis advokato praktika;

yra išlaikęs egzaminą, kuriuo tikrinamos advokatams taikytinos teisės, advokatų užmokesčio reglamentavimo ir advokatų etikos kodekso žinios, Slovėnijos advokatūroje (*Odvetniška zbornica Slovenije*).

Tik advokatas gali būti kaltinamojo gynėjas **baudžiamojoje byloje**.

Apylinkės teisme nagrinėjamos **civilinėse bylose** šaliai gali atstovauti bet kuris visiškai veiksnus asmuo, o apygardos, aukštesniajame teisme ir Aukščiausiąjame Teisme – tik valstybinį advokatūros egzaminą išlaikęs asmuo. Tačiau jei prašoma taikyti išimtinės teisminės gynybos priemonės, šaliai privalo atstovauti advokatas (išskyrus bylas, kuriose šalis ar jos teisėtas atstovas yra išlaikęs valstybinį advokatūros egzaminą).

Advokato atstovavimas taip pat privalomas visose teismo bylose, kuriose taikomas Psichikos sveikatos įstatymas (*Zakon o duševnem zdravju*).

Užsienio advokatas, savo kilmės šalyje turintis teisę verstis advokato praktika, Slovėnijos Respublikoje advokatų įstatymu nustatytais sąlygomis gali:

teikti tam tikras advokato paslaugas, susijusias su advokato praktika,

verstis advokato praktika naudodamasis savo kilmės valstybės profesiniu titulu,

verstis advokato praktika kaip advokatas (*odvetnik*).

Advokato kilmės šalis yra šalis, kurioje jis įgaliotas verstis advokato praktika naudodamasis profesiniu titulu, įgytu pagal tos šalies teisės aktus.

Pagal galiojantį įstatymą advokatas iš kitos šalies, kuri yra Europos Sąjungos valstybė narė, gali verstis advokato praktika bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje naudodamasis profesiniu titulu, įgytu pagal tos šalies teisės aktus. Advokatai iš kitos šalies, kuri yra Europos Sąjungos valstybė narė, užregistruojami kaip užsienio advokatai, Slovėnijos Respublikoje galintys verstis advokato praktika naudodamiesi advokato profesiniu titulu ir turintys visas praktikuojančio advokato teises ir pareigas, su sąlyga, kad tas asmuo atitinka įstatymų reikalavimus ir yra išlaikęs Slovėnijos Respublikos nacionalinės teisės egzaminą. Išsamesnės informacijos apie šį egzaminą ir jo laikymo tvarką galima rasti Užsienio advokatų egzaminavimo dekretu (*Uredba o preizkusnem izpitu za odvetnike iz drugih držav*).

Advokatai gali reklamuoti savo paslaugas tam tikromis sąlygomis; įstatyme nustatytos galimos reklamos formos. Jis gali verstis savo praktika savarankiškai arba priklausyti advokatų kontorai. Visi advokatai priklauso Slovėnijos advokatūrai (*Odvetniška zbornica Slovenije*), kuri turi savo taisykles ir statutą. Teisė verstis advokato praktika įgyjama įtraukus asmenį į Slovėnijos advokatūros tvarkomą advokatų registrą. Tam tikrą profesinę specializaciją įgiję advokatai tam tikrais atvejais gali prašyti Slovėnijos advokatūros pripažinti juos specializuotais advokatais. Užmokestis už advokatų paslaugas nustatomas pagal oficialius advokatų mokesčių tarifus, kuriuos, gavusi teisingumo ministro sutikimą, tvirtina Slovėnijos advokatūra.

Teisės duomenų bazės

Pagrindinės advokatų veiklos nuostatos anglų kalba galima rasti advokatūros svetainėje.

Advokatūros svetainėje yra **paieškos sistema** (slovėnų ir anglų kalbomis), kurioje **advokatų paiešką** galima atlikti pagal:

pavarde,

regioną,

vartojamas užsienio kalbas ir

darbo sritį.

Notarai

Veiklos organizavimas

Slovėnijos Respublikos Konstitucijos 137 straipsnio antrąjį pastraipą nustatyta, kad **notarai** (*notarji*) teikia įstatymo reguliuojamas viešąsias paslaugas.

Notariato įstatyme (*Zakon o notariatu*) nustatyta, kad notarai: kaip visuomenės pasitikėjimą turintys asmenys, vadovaudamiesi šiuo įstatymu rengia oficialius dokumentus dėl teisinių sandorių, testamentų ar faktų, kurių pagrindu įgyjamos teisės; priima saugoti dokumentus, pinigus ir vertybinius popierius, skirtus įteikti tretiesiems asmenims ar valdžios institucijoms; teismų pavedimu vykdo funkcijas, jiems priskirtas pagal įstatymus.

Notaru gali būti skiriamas asmuo, kuris atitinka šiuos reikalavimus:

yra Slovėnijos Respublikos, kitos Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės valstybės narės pilietis arba Šveicarijos Konfederacijos arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybės narės pilietis;

yra teisnus ir veiksnus ir geros bendros sveikatos būklės;

turi Slovėnijos universitete įgytą teisininko mokslinį laipsnį arba teisės bakalauro (UN) ir teisės magistro mokslinį laipsnį arba jam prilyginamą teisės mokslinį laipsnį, įgytą užsienyje ir patvirtintą užsienio kvalifikaciniu pažymėjimu su pridėta nuomone dėl kvalifikacijos arba sprendimu, kuriuo kvalifikacija pripažįstama įdarbinimo tikslu, arba pripažinimo pažymėjimu (*odločba o nostrifikaciji*);

yra išlaikęs valstybinį teisės egzaminą;

yra penkerius metus išdirbęs kaip teisininkas su universitetiniu išsilavinimu, bent vienus iš jų – notaro biure, ir dar vienus – teisme, advokato ar valstybės advokato biure;

turi gerą patikimo notaro reputaciją, reikiamą verstis notaro praktika;

puikiai moka slovėnų kalbą;

turi reikiamą įrangą ir patalpas verstis notaro praktika;

yra ne vyresnis kaip 64 metų.

Nedarant poveikio ankstesnės pastraipos 1 punktui, šalies, kuri nėra Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės valstybė narė ir nėra Šveicarijos Konfederacija arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybė narė, piliečiai taip pat gali būti skiriami notariais atsižvelgiant į teisinį ir faktinį abipusiškumo principą.

Notaro pareigos nesuderinamos su advokato ar kitomis mokamomis pareigomis ar funkcijomis.

Notaras negali atlikti užduočių, kuriomis pažeidžiamas jo pareigybei taikomas sąžiningumo ir lojalumo principas arba kurios sukeltų abejonių dėl notaro nešališkumo ar jo parengtų dokumentų patikimumo.

Notarą į atsilaisvinusią darbo vietą skiria už teisingumą atsakingas ministras. Prieš paskirdamas notarą, ministras išklauso Slovėnijos notarų rūmų (*Notarska zbornica Slovenije*) nuomonę apie siūlomą kandidatą. Notarų skaičius yra ribotas – jis nustatomas pagal Teisingumo ministerijos patvirtintus kriterijus.

Nustačius įstatymais numatytą pažeidimą, notaras atleidžiamas teisingumo ministro. Visi notarai priklauso Notarų rūmams.

Pagal įstatymus notarai privalo būti **Slovėnijos notarų rūmų** nariai.

Funkcijos ir pareigos

Notarai teikia viešąsias paslaugas, visų pirma **rengia viešuosius ir privačius dokumentus**, o tai yra labai svarbu teisinių sandorių saugumui.

Viešieji notarų parengti dokumentai paprastai yra **notariniai įrašai ir notariniai protokolai**. Notaras gali parengti šalims bet kokią rašytinę sutartį, tačiau pagal Slovėnijos teisę tam tikros viešųjų ir privačiųjų ribotos atsakomybės bendrovių sutartys ir nuostatai **galioja** tik tuomet, **jei yra sudaryti notariškai patvirtinta forma**. Notaras taip pat gali surašyti paskutinę valią ir testamentą. Be to, kartais notaras turi **patvirtinti** dokumentų kopijas ir parašus, kad jie būtų pripažįstami teisme. Notarui gali būti patikima saugoti dokumentus ir vertybinius popierius.

Teisės duomenų bazės

Notarų rūmų svetainėje pateikiamas **visų Slovėnijos notarų sąrašas** ir jų duomenys ryšiams, taip pat joje galima atlikti paprastą paiešką.

Notarų rūmų svetainėje pateikiamos nuorodos į tris šių rūmų tvarkomus registrus:

Patikos notarų registras (*register skrbniških notarjev*),

Sutarčių dėl patikos sąskaitų registras (*register skrbniških pogodb*)

Centrinis testamentų registras (*centralni register oporok*).

Kitos teisininkų profesijos

Teisėjo padėjėjas (*Sodniški pomočnik*) (372 Kb)

Valstybės advokatai

Valstybės advokatų funkcijos apibrėžtos naujame Valstybės advokatūros įstatyme, kuris įsigaliojo 2017 m. lapkričio 20 d. ir kuriuo valstybės advokato institucija buvo visapusiškai pakeista.

Valstybės advokatūra atlieka profesines užduotis valstybės nuosavybės ir kitų teisių bei interesų apsaugos srityje, yra valstybės teisinė atstovė Slovėnijos Respublikos teismuose ir administracinėse įstaigose, užsienio bei tarptautiniuose teismuose ir arbitražo kolegijose, teikia teisinę konsultaciją, dalyvauja taikiai sprendžiant ginčus per ikiteismines procedūras ir vykdo kitas šiuo bei kitais įstatymais nustatytas užduotis.

Valstybės advokatūros užduotis atlieka Generalinis valstybės advokatas, Generalinio valstybės advokato pavaduotojas, vyriausieji valstybės advokatai, valstybės advokatai ir kandidatai į valstybės advokato postą, kurie turi valstybės tarnautojo statusą. Siekiant užkirsti kelią politiniams paskyrimams, Generalinio valstybės advokato ir vyresniojo valstybės advokato atrankos procedūroje nustatyta, kad nepriklausomų ekspertų, kuriems patikėta įvertinti kandidatų tinkamumą, komitetas pateikia nuomonę.

Generalinį valstybės advokatą skiria Slovėnijos Respublikos vyriausybė, remdamasi pagrįstu Teisingumo ministro pasiūlymu ir gavusi ekspertų, kuriems patikėta įvertinti kandidatų tinkamumą, komiteto nuomonę. Generalinio valstybės advokato pavaduotoją skiria Slovėnijos Respublikos vyriausybė, remdamasi

Generalinio valstybės advokato pasiūlymu ir pritarus Teisingumo ministrui; jis skiriamas iš vyresniųjų valstybės advokatų. Ir Generalinio valstybės advokato, ir jo pavaduotojo kadencija yra šešeri metai ir ją galima pratęsti. Kad būtų galima eiti vyresniojo valstybės advokato, valstybės advokato arba kandidato į valstybės advokato postą pareigas, turi būti sudaryti darbo santykiai, atitinkantys ne tik Valstybės advokatūros įstatyme nustatytas sąlygas, bet ir valstybės tarnybos sistemą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytas sąlygas.

Valstybės advokatas, vykdydamas teisinio atstovo pareigas, yra nepriklausomas.

Susijusios nuorodos

[Informacija apie teisininkų profesijas Slovėnijos Respublikos generalinio valstybės prokuroro interneto svetainėje](#)

[Informacija apie teisininkų profesijas](#)

[Informacija apie teisininkų profesijas Slovėnijos teismų sistemos interneto svetainėje](#)

[Informacija apie teisininkų profesijas Slovėnijos advokatūros interneto svetainėje](#)

[Informacija apie teisininkų profesijas Slovėnijos notarų rūmų interneto svetainėje](#)

[Informacija apie teisininkų profesijas Valstybės advokatūros svetainėje](#)

Paskutinis naujinimas: 07/01/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.